

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Fél évre . . 50 L — b.
Negyed évre 25 L — b.
Egy hóra . . 9 L — b.
Nyiltér sora 6 L — b.
Hird. petitsora 5 L — b.

SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
hetenként kétszer:
csütörtökön és
vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Soseana Gen. Averescu-ut 4

Felelős szerkesztő: Dr. I. Olénos Ödön.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.
Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

Jegyzetek.

Olyan jót neveltünk a dán külügyminiszter kijelentésén. Elmondja, hogy Dániának 3 és fél millió lakosából ugyan, csupán 30.000 német van, de azért iskoláikat az állam anyagilag támogatja a németlakta vidéken. Ha egy községben már tíz német gyermek van, úgy külön német osztályt tartanak fel számukra, a szülők ha úgy találják, hogy örökös földművelő életre szánt gyermeküknek nincs szükségük a dán nyelvre, úgy nem kötelesek ezt megtanulni, a népiskola felügyeletet választott bíróság végzi, amelyben a németek is képviselve vannak. Azt is hozzáfűzi a dán külügyminiszter, hogy ezzel a módszerrel elérték azt, hogy az új németnyelvű dán állampolgárok a legnagyobb kézséggel vesznek részt az állam újjáépítési munkálataiban. Igazán olyan szívből mosolyogtunk C. M. T. Cole miniszter ur önhitt szavain. Mert hogy ő azt hiszi, hogy ő csinálja a jó kisebbségi politikát. Ha ismerné Anghelescu iskolai törvénytervezetét, majd megtudná, hogy vannak Európában államférfiak, akik sokkal jobban tudják, hogy kell a kisebbségeket az állam konszolidációjának nagy művéhez megnyerni.

Baljóslatu husvéti prédikáció a Dimineata legutóbbi vezérekke, amelyben a kiváló publicista, Bacalbasa festi meg a közelfekvő szörnyű lehetőségek perspektíváját.

— Románia — írja Bacalbasa — 1914. óta nem volt olyan válságos helyzetben, mint most. Az olasz szakadás, a besszarábiai kérdés, a bolgár differenciák, a jugoszláv konfliktus, mind egy-egy sajtó sebe az országnak és a veszedelmek elhárítása érdekében sürgős megoldásra várnak. Az olasz szakadás rugója nem a boukérés, sem a királylátogatás elmaradása, hanem a francia-román aliancé. A besszarábiai kérdés nem lokális területi kérdés, hanem a varsaillesi és a párisi békék elvi jelentőségű kérdése.

Bacalbasa okaszerűen kifejti ezután a román kormány teendőit a feltornyosult nehézségek közepette és elsőrangú sine qua non képpen megállapítja, hogy a francia-román viszonylat csak defenzív karakterű lehet, mert ellenkező esetben könnyen kirobbanthatja a köröskörül suszorgó ellentéteket.

Seibert Péter temesvári borbélymestert ünnep szombatján estefelé magához hívatta egy magasrangú katonatiszt. Seibert Péter — temesvári borbélymester amolyan kócos, szegény ember, akinek nagyon vigyázni kell arra, hogy az előírt sorrend meg ne szakadjon, mert, ha valaki mégis a másikat, — régóta várakozó elébe kerülne jogtalanul, akkor ebből a jogtalanságból könnyen baj származhat. Az emberek dühösek lesznek, veszik a kalapjukat és azt mondják: jóéccakát Seibert Péter! — Ide se tesszük be többet a lábunk. Mert itt nem kiszolgálást, hanem protekciót adagolnak Önök, — kinek-kinek a maga rangja és bassz-bari-

tonja szerint! . . . Seibert Péter azonban okos és jóra való ember. Ő visszaüzent a magasrangú katonának, hogy nagyon sajnálja, de ünnep szombatján nem hagyhatja ott a vendégeit. Mert ő nem egyetlen emberből él és neki ezzel a súlyos körülménnyel számolni kell. Aztán — következett öt pernyi raszt, pont öt perc, mialatt két szuronyos baka a borbélyműhelyben megjelent, Seibert Pétert szuronyuk elé kommandírozva, odébálltak vele. Aztán — másnap Seibert Péter borbélymestert összetört bordákkal, hordágyon vitték nyomoru otthonába — szerencsétlen hozzátartozói.

Eddig tart — és egy tollvonással sem tovább.

Prágában lesz a kisántant legközelebbi konferenciája.

A cseh kormány félhivatalos lapja, a Tribuna arról értesül, hogy a kisántant legközelebbi konferenciáját júniusban Prágában tartják meg.

Lehetséges azonban az is, hogy mivel Benes a közeli hetekben Amerikába utazik felolvasó körútra, a konferenciát csak az őz folyamán fogják megtartani.

Levél az örök városból.

Róma, 1924. ápr. 20.

A hét halom klasszikus városa a tavasz ünnepi zöldjében pompázik. A nagyszerűen gondozott magánkertekben 4—5 m. magas bambuszpadok hajladoznak az enyhe szélben s

karsu pálmák fordítják haragos zöld legyezőiket a ragyogó nap felé. A Villa-Borghese piniafenyőkkel és sötét ciprusokkal szegélyezett utjair elegáns autók nyüzsgönek s előkelő dámák és fényes egyenruhájú tisztek galoppoznak tova nemesvérű paripáikon. A Monte Pincio tetejéről Baedekeres idegenek élvezik a nagyszerű kilátást s az ép szemben levő Szent Péter-templom és a Vatikán impozáns tömegét, vagy a Giannicolo komor ciprusai közül kimagasló lovas Garibaldi-szobrot keresik messzelátóikkal.

Lenn a város modernül kiépült negyedében, a Via Nazionalén és a Corso Umbertón ember-ember hátán nyüzsgö különösen a kora esti órákban. A pazarul ragyogó világítás, a fényes üzletek izléses disztárgyaikkal, az ezrével száguldó autók, az egymást érő villamosok, a hangos beszéd és élénk taglejtésekkel sétáló sűrű tömeg mind igazi nagyvárosi képet kölcsönöznek Rómának.

A falak nemcsak Rómában, hanem Firenzében, Bolognában és ugyyszólván minden városában Itáliának tele vannak a fascisták szimbolikus plakátjaival.

Általában a fascizmus meglehetősen rányomja bélyegét az egész országra. Lépten-nyomon találkozunk az ember feketeinges fascistákkal, sőt sokan közülök fekete bojtos sapkát is viselnek. Katonás magatartásuk és meglehetősen komolyan viselkednek. Nemrég aratott nagy választási győzelmüket még ma is ünneplik. Hatalmas felvonulásokat rendeznek a városok utcáin, vagy teherautókkal száguldoznak

Fénytelen finálé.

Írta: felei Fazekas Bertalan.

A világváros sárgás-vöröses palástját is ledobta magáról s a hivatlanul érkezett őszi szél téli fázást fűtült a testekbe. Összehuzta kopott kabátját s beélt bundáját minden.

A gyönyörű gyümölcsös őszi fináléja fölött ottgubbasztott a Gond.

Más időben korzón kovályog ilyenkor a Gondtalanság, de most hulló levelek rezzenek a Dunaparton csupán. Nem is igen jár arrafelé senki. S aki megy is — néhány robot-élet — sietve igyekszik kenyérmunkából család-gondba, avagy család-dologból éjjeli robotba.

Buda felől — a Lánchidon átal — fáradt fiu nematörődömködik Pestre. Bebámszkozik a parkba. Kereken kerüli Széchenyi szobrát s Deák Ferencet szintugy: A lánchidi rend hűségese őre megállapítja magában:

— Költő lesz a pasas, mer' nagyon imponál neki a csatak.

A Ritz előtt Eötvöst bámulja körül. Majd magára hagyja azt is s lassu-nyugalmasan a Dunaparton immel-ámalokodik végig. Meg-megáll és vissza-visszanéz. Mintha bizony bucsuzkodnék a szobroktól s a körülöttük magasodó monstrumvilágtól. Hogy tovább ödög, így sóhajt:

— Veszettül rossz szobor vagytok mind-

ahány, de kit ábrázolni próbáltak: nagy emberek voltak, szent igaz . . .

Lassan-lassan Petőfi szobrához ér. Néma hódolással csodálkozza körül.

— No, ez már jobb szobor . . . — dunyogja. S azután így sóhajt: . . .

— Ó, vajha magam is nagy lehetnék s hamar! Halottan is élve élők, mint ti . . . Hires, ünnepezt, dédelgetett . . . De nem úgy, mint magatok, a ti Időtökben, hanem amiként ma Vagytok nagyok . . . Akkor talán lehetne reményem Hozzá . . .

Felméltóságosodik az Erzsébet-híd kölép-esőin — mikéntha papként a szószékre emelkednék — s a piaristák mellett menve a Klotild palotához ér. Most gyulnak a villanygömbök. Szinte mindegy, hogy megy-e, vagy áll: oly lassan jár. A ferencesek előtt megtorpan mégis. Bámulja a hűvös villanyokat, kereken kinádkodó kirakatokat s tovább: Pázmányt és Verbőczit.

— Hires lenni! Hires és hamar! Hamar! De mit csináljak, mihez kezdjek: mikor olyan szegény vagyok? Olyan elhagyatott s olyan gyámoltalan. Pedig volna erőm, volna egészségem, sőt akarok is, ha kell. De nem mindent. S vajjon mi az, amit akarni tudnék? Amiben erőmet s még meglevő egészségemet Tetté tudnám teremteni. Káprázatos, királyos, messzeföldön hires Tetté. Mert eleddig csak

az evvivázó tömeg sorfala között. Mintha az ember a tavasztól és az újraéledő nemzeti öntudattól megmámorosodott országban, a nemzeti mámor országában járna.

Maga Róma, a történelmi emlékekkel és mérhetetlen művészi kincsekkel teljes örök város, ellentétes hatásokat vált ki a szemlélőből, mint a legtöbb olasz város. A fény mellett szembetűnő az árnyék is. A nagyszerű palazzókkal és modern palotákkal ékes, de ami fogalmaink szerint nem széles utcáktól pár lépésnyire zeg-zugos, rendkívül keskeny és piszkos sikátorok utvesztőibe kerül az ember. Itt majdnem az egész utca szemelattára folyik le a szegényebb néposztálynak, a plebsnek az élete. Szurtos kis bambinók henteregnek a rothadó zöldseghalmok között, de tüstünt szaladni kezdenek az idetevő idegen felé s minden szegényezés nélkül könnyörögnek egy-két soldóért. Az ablakokat egymással összekötő spárgák könnyen megszámlálhatóvá teszik egyes családok egész garderobját, különösen fehérneműit. A nyitott, de szűk és sötét földszinti helyiségekben mesteremberek dolgoznak, de még többet beszélnek, illetőleg kiabálnak át egymáshoz.

Aztán változik a kép. Középkori, nemes stílusú épületekkel és palazzókkal szegélyezett szép piazzára érünk. Közepén, vagy valamelyik oldalán bizonyára megtaláljuk a szoboresorozatokat ékesített hatalmas szökőkutat, a fontanát vagy fontanellát. Egyike a legszebbeknek a Termini-állomás közelében ragyogó vizsugarakat szóró Fontana delle Naiadi, klasszikusan szép testű najádjával és nimfáival.

A leghíresebb azonban a Tontana de Trevi. Az a hagyomány róla, hogy aki ennek vizéből iszik és egy soldót (5 fillér) dob bele, az még vissza fog térni az örök városba. Persze az idegen nem is mulasztja el, hogy e szokásnak ne hódoljon s jóízűen iszik a vizből, nem látván a benne uszkáló naranshéjakat s a bedobott soldókra vadászó, gunyosan mosolygó utagyerekeket.

A komolyabb studiumokra, elmélyedésre vágyó idegen másfelé is veszi útját. Napokig elnézi a Szent Péter templom impozáns kupoláját és belsejének nagyvonalúságát s csodálja

az egy személyben festő és szobrász, építész és költő Michel Angelo zsenijét, ki minden téren, mihez hozzáfogott, örökbecsűt, nagyot és művészt alkotott.

A Vatikánban elhelyezett pápai muzeumok, gallériák oly nagy reális és művészi értéket képviselnek, hogy szinte föl se becsülhetők. Heteket el lehet tölteni bennük, holott Rómának még számtalan nagy értéke van. Ott vannak a régi nagyságnak beszédes emlékei, a Colosseum és a Forum Rumanum még töredékeiben is impozáns romjai. A Forum Trajani égbé magasodó, reliefekkel diszes oszlopa körül Rómának olyan speciálitása kezd kialakulni, mint aminők a konstantinápolyi, kőborló kutyák. A Forum Trajani mélyebben fekvő romjai között százával tanyáznak a macskák mindenféle színváltozatban. A járó-kelők dobálnak be nekik ételmaradékokat. Nem bántja őket senki, de nem is bánthatja, mert a mélyen fekvő fórumot több méter magas fal övezi.

Hogy egykor az egész kereszténységnek, ma pedig a katolicizmusnak legnagyobb központja Róma, azt többek közt a számtalan gyönyörű templom is mutatja. Több, mint 400 templom van Rómában, köztük a mintegy 8000 embert magába fogadni tudó San Pietro (Szent Péter) s a városon kívül fekvő San Paolo, az 5 hajós bazilika klasszikusan szép példája. Az előbbi Szent Péter, az utóbbi Szent Pál, a két apostolfejedelem sirjával.

A Mária-templomok közül a legszebb a Santa Maria Maggiore művészieszen kiképezett főhomlokzatával.

A legrégebbi templomok egyike a császárság korából a San Clemente, az őskereszténységnek egyik emléke három egymás fölé épített emelettel. Ezek közül a két alsó ma már az utca szintje alatt fekszik. A gyönyörű Lateránibazilika a pápáknak, mint Róma püspökeinek a tulajdonképeni székhelye Keresztelő Szent János sirjával. Az utolsó évtizedek legnagyobb pápájának, XIII. Leónak márványsíremléke készen várja örökös lakóját, aki még eddig a San Pietroban nyugszik, de akarata szerint a Lateránban fogja aludni örök álmait.

A mai modernizálódó Rómára a nagy tör-

téneti mult rányomja kitörülhetetlen bélyegét. A Colosseum és a Forum, a Palatinus és a Michel Angelo tervei szerint helyreállított Capitolium, a tereken felállított obeliszkok és egyéb emlékek a köztársasági és császári Róma egykori nagyságát hirdetik, mikor a senatusban dőlt el a világ sorsa s mikor minden ut Rómába vezetett.

A középkori és ujkori Róma nagysága már a pápasággal van elválaszthatatlanul összeforruva. A gyönyörű fontanák, a piazzákat ékesítő pompás palazzók, a műemekek ezreitől gazdag muzeumok s Rómának ugyyszólván minden fontosabb középülete és temploma a pápák széles látókörét, nagy szellemét és művészi érzékét hirdeti. Azt a mozgalmas kort vetíti elénk, mikor a pápák nemcsak Rómának, hanem az egyházi államnak, fél Itáliának fejedelmek is voltak. Ma a Vatikánnak önszántukból foglyai.

Róma hosszú évek után most különösen mozgalmas életet mutat. A háboru utáni fellendülés határozottan meglátszik rajta s ilyenkor ezrével lépik el az idegenek. Egymagában Rómában több, mint 200,000 volt az idegenek száma a nagyhét alatt. Köztük nagyon sok német és angol, de sűrűn lehetett magyar szót is hallani. Az idő a nagyhét alatt kedvező volt. Enyhe, ha nem is meleg. A virágok legszebb pompájukban virítanak. Sokszínű nyíló orgonák a kertekben s lilaszín glyciniák a paloták falain. Nárciszok és iriszek, fehér és tűzpiros oleanderek. És rózsák. Biborszínben lángoló és harmatos fehérszirmu rózsák. Illatos, szép fejedelmi virágok.

Ime ez az örök város fényéből és színeiből pár odavetett, futólag papírra tett halvány színfolt.

Dr. Szalay Gyula.

Séta a hősök temetőjében.

... Tul a kerítésen, a szabad mezőn rendezték be a „hősök” temetőjét. Egy darabka enyészet a világkatakizma borzalmaiból, örök memento azokról az emberekről, kik életüket áldozták a föld szentségeért, nemzeti dícsőségért, ábrándokért. A dombon fekvő temetőből szép kilátás tárul a szemlélő elé. Alatta, délkelet felé, napfényes, csendes időben kellemes kép a kis város, kibontakozó konturjaival: az alacsonynak látszó katolikus és a házak közül magasán kiemelkedő református templomával. Ez csak pillanatnyi kép. Sirok között botorkálunk. Mintha a göröngyök felsírnának s a kilépő szellemek óriásokká nőnének, fel a ma-

álomokban voltam. Álomlovag vagyok most is. Álomkóbor. Senki és semmi. Pedig Sok kéne lennem ...

A ferencesek véntornyában estimára kondul a kis harang. A fiu megmozdul. Neki támaszkodik a templomfalnak, hogy bőrén keresztül is érezze a harangszót. Hogy a harangzugás miatt remegő ó-köveken átal is hallja a harangot. A Szervita-téri szentháromság-templom tornyában is felzug az estima. Pillanat s a piaristák harangja is testvériesül a kongóbongó harangokkal. S belebug a haranghangversenybe az angol kisasszonyok harangja is.

— Ó, mennyire Testvérek vagytok ti, harangok! Minő hatalmas Mult zug-bug hangotokban s milyen diadalmas Jövő. Mert Hit vagytok. Hallelujás Hit voltatok s hozsánnás Hit lesztek. Hitet hirdettek haszonnal. De én, én hittelen vagyok. Nem hiszem már. Miben is hinnék s vajjon minek? Csak remény vagyok, mely álmodik. Álomremény ... De bennetek hisznek s szeretnek is bennetek. Magam is. Bennem pedig ki sem hisz s nem is szeret senki. Miként higgyek hát magamban, hogy lesztek? S másokban, hogy lennem engednek? Én már csak a szavatlan dolgokban hiszek. Ám azok nem segíthetnek rajtam. Azok csak a cirkum-dedérumtomat szerethetik széppé, de nem hozsánnázhatnak Te deumot nekem. Pedig én nemcsak a Mindent, de Mindenkit is sze-

retek. S azt a Leányt közvetve is: különösképpen igen. Engem pedig senki sem szeret. S Ő tudni is csak akkor tudhat rólam, hogyha híres ember lennék. Valaki. Nem amiként most vagyok: senki és semmi ...

A harangok megmeredtek s nyugovóra pihentek. Végső kondulásuk még ott zugott a levegőben. Megtelt vele a Kigyó-tér. Valahogy villamos se szaladt, autó sem sivitott. S a kosik is fázón ásitottak az utca kétoldalán. De a keleti szél át-, meg-átsipolt a téren. Téli táncot forogtak a falevelek. S a keleti szél messzihangokat hozott a fáradt fiu fülébe.

— Titeket hallgatlak most, falum harangjai. Ti is Áve Máriára zugtok most szeliden. S éppen úgy testvériesülnek a szomszéd faluk harangjai veletek, mint előbb a városi harangok. S a városi harangok a falukéival s az ez országbeliek más országokéival. Monumentális testvériesülés vagytok, ti, harangok s itt zug-bug, itt cseng-bong most minden eleddig hallott harangszó a fülemben. Több: a lelkemben. És szaggatja szívemet. Mert az emberek testvérietlenség ... Sipolj csak szél, sivits pórusaumon keresztül agyvelőmíg s tartsd lelkemben édes kicsi falum harangszavát ... Oda kellene megtérnem ...

— Mert mi célja annak, hogy itt kőborlok álmatlan álomokban e behemót Babylon zürzavara között. Ott se ismernek Valakinek, igaz, ott sem szeret hitéül senki s nem va-

gyok jövője senkinek. De a szavatlan dolgok zsoltáros zsolozsmája mégis csak aktivebb álommá szépítné szomorú levésem. Amha e fertelmes forgatagba keveredem tülekedni a többivel: nagy-nagy mindentszeretetem véres valósággá ronsolná álmjaimat. Minek is vetett végzetem ide: ez egyiknek semmit, másoknak mindent vitustáncoló városba, mikor odalenn: kicsike kis falumban tán még megelégedett is lehetnék. Ámde sodort a sorsom. Vakvégzet vezetett.

A villamosok már cefetül ceillengeltek. Autók töff-töfföltek tova s kosik is kanyarodtak gyakran. A fáradt fiu felébredt a meglódult zajra. Az Erzsébet-híd felől katonaszázad kopogott felé. Katonazenével. Épen a Rákóczi-indulót csinnadrázták. Az örökéletű dallam optimissá lóditotta a fiut.

— Mégis csak van valami, ami élővé éleszt. A dal. A monumentális magyar dal. Dalból lettem magam is, dallá kell hát lennem. hogy Életté élesszem levésem. Hogy miképen? Még nem tudom. Valahogy. De valakivé kell kinlódnom szenvedéses vagytalanságomból.

Követni kezdte a katonákat. Már nem lassan és tétovázva, hanem a katonák menetütemére: gyorsan és lelkesen. Ám egyszer csak megtorpant. Holtzer előtt egy fiatal lány excentrikus szeme belekarmolt a szívébe. Olyan különös volt ez a leány. Amint megnemálltában is jobban szemében kapta őt, mint ő, aki pedig pillanatig meg is állott. A leány sietve

gasságig, belejajdítani a gyűlölködő világba hasztalanul eldobott ifjuságukat. És mintha körös-körül a kéklő bércek felől, a völgyekendombokon keresztül röppenő csöndes szellő, vagy az északról sivitőleg végigrohanó Nemere elmúlt idők áldatlan küzdelmeiről, testvérek gigászi tusáiról mondanának regéket.

Egy darabka história a sok apró fejfa, a sok apró, itt-ott gondosan ápolt sírdomb... Ime, itt nyugszik egy repülő. Amott németek alusszák örök álmukat. Egy sorban... mindenik fején rajta a hős neve s majdnem mindeniknek odamázolva kitüntetői jelvénye, a vaskereszt. Oly szép, oly sokat mondó: a vaskereszt az egyszerű fakereszten. Távolabb magyarok: 82-es, 32-es honvédek, 2-es huszár. Aztán a hadifoglyok sírjai.

... Nincs különbség a sírjaik gondozása között. Ezeket is oly kegyelettel tisztítják meg a gyomtól, az odarepült magból kinőtt dudvától. Hisz őket is várta talán valaki messze, távol; hisz értük is öltött valaki gyászt, hullatott könnyet... A halálban van az igazságos kiegyenlítés, a valódi béke.

Milyen összetalálkozása a zivataros idők történelmi emlékeinek: a szomszéd temetőben, melyet békességes idők elszenderültjeinek mérték ki, mindjárt a bejáratnál balra, látható egy nagy négyszögű kővel befödött sír, ahol 48-as hősök pihennek. Nagy nevek, nagy érdemek. Őrnagyok, ezredek.

A sírok elején két nő sírja is ott domborul a hősök sírjai között, a hősök temetőjében. Az egyik kovásznai, másik pedig kézdiszentléleki. Mi lehetett a végzetük, nem ad magyarázatot a fejfa; hány tavaszt élhettek, az élet juttatott-e nekik a mosolyból, az öröm tarisznyájából, vagy jártak ők is a szenvedés útját, arra nem ad feleletet a szürke föld, a halkan megsuhanó csöndes tavaszi szellő. Annál többet beszél mellettük, a két sírdomb között fekvő Máthé József fejfája, melyen kacskaringós, népies ortográfiával van megörökítve: „Itt nyugszik Máthé József, kit a Gránát Agyon Lőte.”

... A tavasz beköszöntésével a látogatók egész tömege keresi fel a temetőt, a napokban tanuló leányok tanáraik vezetésével jártak ki megtisztítani a sírokat, rendbehozni az eldült fejfákat s a hősök temetőjének sírjain egy-két gondos kéz nyomán kizöldül a tulipán, jácint, gyöngyvirág. Az emlékezés, kegyelet pedig majd virágpompába fogja borítani a hantokat s a nagy Természet, mint hű gyermek, benépesíti vadvirágokkal körülötte a pázsitot, az ösvényt, mely odavezet...

suhant tova. Bár a fiut cseppet sem érdekelte: utána fordult mégis.

— Budai biztosan — motyogta magában. S tovább loholt ő is. Tudata központjából már is kiugrott a leány. Valamit kezdeni fogok. Valamivé lennem kell végre. Hogy Valaki lehessenek. Mert erős még a szívem, egészséges lelkem és mert dalos-dal valómban minden.

Katonák s a fiu Astória elé értek. A század balrakanyarodott a Nyugati felé. A fiu nem tudott átmenni a körut-kereszteződésnél, mert villamosok vágták útját. Végignézte hát a katonákat. Mire megindulhatott: katonát már nem látott s a Rákóczi-induló is friss emlék maradt csupán. S megdermedt benne az előbbi lelkeség. A lobogás s a frissesség. Kámforrá lett lelkéből a dal, a mámor s nem volt hite újra. A Rákóczi-uton már renyhén tétovázott tova.

— Melyik az a munka, hol fiatalon is, hamarosan is Valaki lehetek?... Mert nem lehet várnom... Nem tudok várni... Vagy gyorsan, vagy soha!... Tanároknál nem lehet... Ott csak negyvenesztendőn túl ember az ember... Papisághoz négy év kéne, amíg csak kitanulnék... Orvostudományhoz ötesztendő... Mérnökihez négy tanulmányut, protekció... Ügyvédséghez bojtárkodás, pénz az irodához, szerencse a kliensekben... Politi-

HIREK

Szerda ápr. 30.

— **Kinevezés.** A kézdívasárhelyi városi főszámvevői állásra május elsejei érvénnyel Hobián Joan dohánygyári tisztviselő lett kinevezésre ajánlva.

— **Időjárás.** A sok időjárás között megbízhatónak tartják a következőt, melyet olyan adott le, akinek a jóslata sokszor bevált. Az illető a Nagyvárad c. lapjárunk hasábjain mondja el a véleményét: „Május és június teljes két hónapon át száraz, alig hébe-korba egy-egy esővel: a nyár pedig június közepétől kezdve esős és hideg, amilyenre alig emlékszik valaki. Májusi fagyok nem lesznek... Vízáradás sok lesz. Az ősz nagyon szép lesz. Októberben végig kellemes napok lesznek.” Természetesen ez csak jóslás, amiben hinni nem lehet.

— **Hangverseny.** Hétfőn este volt a Vigadóban a szimf. zenekar és a vadászezred zenekarának együttes hangversenye szép számú közönség előtt, megérdemelt sikerrel.

— **A román zászló.** Az Univerul ápr. 22-iki számából olvassuk a következő megfigyelést: „Egy hosszú erdélyi utazás után már irtam a visszaélésekről, amely egy a középületek, mint a magánépületek felzárkózásával végbemegy. Mikor egy kis városkában hire fut, hogy valami „nagy férfiú” érkezik, legyen az a prefektus, vagy „Erdély kormányzója”, a rendőrség alázatos tulbuzgósággal mindjárt erőlködik, hogy a „nagy férfiú” ünnepies zászlóval fogadtassék. Cikkeztem már ezen eljárás ellen, amely kétségkívül köznapivá teszi s következőleg kisebbiti a nemzeti zászló jelképes jelentőségét. A felső hatóságok ezt a dolgot éppen úgy észrevették, mint mi és elrendelték, hogy a nagyobb „nagy férfiakat” vagy kisebbeket, a rangukra rá tartókat vagy a hivatali jelleg nélkül valókat zászlódisz nélkül kell megkülönböztetni.”

— **Hat hetes halászlát tilalom.** Az egész ország területén május 1-től június 10-ig halászlát tilalmat rendeltek el.

— **Aradon is korlátozzák a korcsmázást.** Arad város közegészségügyi bizottsága érdekes határozatot hozott. A bizottság azt javasolja a városi tanácsnak, hogy rendelje el szombat reggeltől hétfő reggelig az aradi korcsmák zárva tartását. Továbbá azt javasolja, hogy a tanács tiltsa meg az aradi vendéglősöknek és élelmiszerkereskedőknek a természetes jég használatát, mert ez betegséget terjeszt s ezentul csakis műjeget szabad használni.

kához: talpnyalás, elvtelenség, ámtás, hazugság, árulás... Diplomáciához sok esztendő és szép ruhák és összeköttetés. Katonához: erdész-ség, hivatalnokság: számlátrá. S mindenütt és mindenütt: protekció, protekció, protekció. S ha vén vagy s ha buta vagy s ha lakáj vagy: akkor vagy jó! — majdhogy hangosan mondotta. Am a többi ugyancsak úgy:

— S én fiatal vagyok, merész eszű és függetlenségemben magasan hordom a kobakom! Ez a baj, ez a baj. De nem sokáig lesz baj! — az emberek utána néztek s ő hirtelen megfordult. Megfordult és visszafelé ment. Amerről jött. Két perc: s az Erzsébet-hídon volt.

— Ez a baj, ez a teher, ez a rossz! — hangos — fájdalmasan ismételte, — de nem sokáig lesz baj! Nem, nem leszek teher, nem leszek rossz! Ugy-e Buda, ugy-e szép Pest, ugy-e öreg Duna, így lesz a legjobb? Aki már a harmincadját járja s mégis sehol semmi: legjobb, ha elmegy. Más kiut itt nincsen. A háboru harcát végigverekedtem, ám a béke háboruját már nem birom. Harcra teremttem, de becsületes harcra. S ma becsületebb a világ, mint bármikor! Szín-fény, pazar pompa, ábrándok, álmok, eszmények: én megyek. Mária, Máriám, Máriák — megyek!

S a hús habok összezsáptak teste-lelke fölött.

„Nyilttér” levelezés a menyasszonnyal.

A „Nyilttér” kezd veszedelmes harcát érni a menyasszonyok számára. A minap Csernovitzban nyilatkozott a nyilttérben, — melyet mult számunkban közöltünk is, — egy elkéseredett vőlegény, kinek menyasszonya a parkban csókolódzott egy idegen úrral, most pedig a Kisvárdán megjelenő „Felső-Szabolcs” című társadalmi hetilap Nyilttér rovatában olvastuk a következőket:

Mélyen tisztelt Juliska kisasszony! Hosszu, türelmes hallgatás után, amikor már egészen farkig vagyok a másoknak elmondott pletykákkal, bátorkodom a szeretet és nem szeretet között álló tótokról érdeklődni.

Tisztelt Juliska kisasszony, tudja kegyed azt, hogy nyolc hónapig volt a menyasszonyom és én vőlegénye voltam. Hogy lehetett az, ha maga engem nem szeretett, ennyi ideig menyasszonyomnak lenni? Dacára, hogy nem nyolc hónapja ismertek meg, mert ismertek hat éves koromtól és kegyed mégis úgy nyilatkozott, hogy sohasem szeretett, tegyük fel, hogy nem: és ha nem, miért tartott fel engem ennyi ideig? miért ment bele az eljegyzésbe, amikor nem kényszerítette senki? és miért fogadta el tőlem az ajándékokat, ami részint a maga kérelmére teljesült? igaz, hogy kegyed azt beszéli másoknak, hogy semmit nem vettem, tegyük fel, hogy nem: tudja nagyon jól, hogy a fogait csináltattam, ami szép pénzbe került, azt hiszem, szeretetből fogadta el és ha nem, akkor zsarolásból. A Kupferstein üzletében vásárolt kalap, keztyű, zsömpert és harisnyákat azt hiszem szeretetből fogadta el és ha nem, úgy zsarolásból, továbbá a Preró üzletében vásárolt cipő, a Weisz Teréz üzletében vásárolt dolgokat, az Elek Dezső üzletében vásárolt szövetet, az ekszajgot, a dunatokat, ami alatt már édes álmát is alussza, azt hiszem jól alszik alatta? és még nagyon sok dolgokat, orvosi költség, patikaszerek és a vásáron vásárolt staférunghoz szükséges dolgokat, amit névszerint nem írok ki, kegyed ugys tud mindent, azt hiszem, ezt mind szeretetből fogadta el, nagyon emlékezhettek rá, hogy mi volt köztünk az elhatározás, és a kedves szülei által közbejött akadályok végett tegyük fel, hogy nem, még ezeket talán mind elhiszem, de gondoljon vissza a multra, hogy olyasmi dolgok is játszódtak le köztünk, ami nem mint menyasszony és vőlegény közt, hanem mint feleség és férj között játszódhatik le, ezt már akárki is mondja, nem tudom elhinni, hogy nem szeretetből történt, de én azért vagyok olyan gavallér, hogy e tárgyakból semmit vissza nem kérek, mert én is visszakérjem és más is jusson ebbe a témába és az is visszakérje, úgy sohasem fogják céljukat elérni, igaz, kegyed is vett nekem a nevemnapjára egy ajándékot, habár az arát én fizettem ki, de én voltam olyan gavallér, azt is visszaküldtem.

És most, ha kegyed talál olyasmi dolgot, ami nem felel meg a valóságnak, kérjen bíróságilag elégtételt, úgy talán még nyilttabban fogok beszélni — mert még nagyon sok mindent készakarva kifelejtettem. Még ez mindig nem a befejezés, hanem csak a megkezdése.

Rozinka Miklós.

Érdeklődéssel várjuk további nyilatkozatait a kisvárdai gavallérnak, kinek szélesebben eddig senki sem értelmezte a „nyilttér”-re kötelező nyíltságot.

SPORT.

(x) **Bajnoki mérkőzés városunkban.** Május 4-én, vasárnap d. u. a sepsiszentgyörgyi Concordia és a KSE. fogja az erejét újra összemérni városunkban. Ez a bajnoki mérkőzés fogja eldönteni, hogy melyik egyet érdemli meg a bajnoki nevet. A közönségnek nagyszerű football versenyben lesz része. A bajnoki mérkőzés előtt megelőzőleg ifjúsági mérkőzés lesz katonazene mellett.

Városi mozi.

A királynő kegyeltje.

(A mozi-iroda közlése.) Május 3—4-én, szombaton és vasárnap este 9 órakor kerül bemutatásra *A királynő kegyeltje*, filmdráma 5 felvonásban; főszerepben: Hanna Ralpi, Mindszenty Mária, Erich Kaiser Titz, Borcsay Margit és Karl Götz. — Szörnyű betegség pusztít Londonban. Az orvosok tehetetlenek, mert nem

szabad felbontani a halottakat, így nem tudják megállapítani a betegség okát. A királyné az orvosi küldöttséget a szent szinodushoz utasítja, de itt sincs meghallgatás. Gordon híres orvos, még híresebb szépségű leánya, Evelyne a királynő udvarhölgye; ezt a leányt feleségül kérte Surrey lord, de kikoszorúzták. Bosszúból a lord Gordon orvost egy tiltott boncolás után elfogatja és kivégezteti. A lord ugyancsak halálra ítelteti az ifjú Leydet is, mivel Evelyne ezt és nem őt szereti. Közben a királynő is nehéz beteg lesz, nincs más, aki megmenthetné, csak Leyde. A vesztőhelyről hozzák el az ifjút, aki meg is menti a királynét; ezért kegyelmet kap Leyde, de megbűnhődik Surrey lord is. Ügyes fordulattal azután Evelyne és Leyde egymáséi lesznek.

Nr. 14/1924. executiunal.

Publicatiune de licitatie.

Subsemaatul executor judiciar aduc la cunostinta publica in senzul legii articol XL. din 1881. §. 102. respective XLI. din 1908. §. 19. cumca lucrurile urmatoare s. a. scunden de brad si dulap care in urma decisiului Nr. C. 3889/7. din anul 1920. al Tribunalului din Brasov s'au executat in Breteu in favorul executorului firmei Fabrica de Cellulose S. A. din Turda repr. prin avocat dr. Molnar Dénes Tg.-Sacuesc pentru incassarea capitalului de 14500 lei si acces. prin executie de acoperire si cari s'au pretuit in 3620 lei se vor vinde prin licitatie publica.

Pentru efectuarea acestor licitatiuni, pe baza decisiului Nr. G. 1223 - 1924. al judecatoriei de ocol din Tg.-Sacuesc se fixeaza terminul pe 12. Maiu anul 1924. la orele 3 p. m. in comuna Breteu si toti cari au voie de a cumpara sunt invitati prin acest edict cu observarea aceluia, ca lucrurile susamintite vor fi vandute in senzul legii XL. din 1881. §. 107. si 108. celor cari dau mai mult, pe langa solvirea in bani gata si in caz necesar si sub pretul de strigare.

Pretenziunea care e de incassat face 14500 lei capital, dobanzile cu 5% socotind din 21. Aug. 1920. iar spesele pana acum straverite de 2168 lei.

Intracat mobilele cari ajung la licitatie ar fi fost executate si de altii si acestia si-ar fi castigat dreptul de acoperire, licitatie prezenta este ordonata si in favorul acestora in senzul articolului LX. din 1881. §. 102.

Dat in Tg.-Sacuesc, la 26. Aprilie 1924.

Stefan Molnar,
executor judecatoresc.

Csodaszépségű filmdarabban lesz része közönségünknek legközelebb a

FIACSKÁM

című film előadásán, melynek főszerepét JACKIE COOGAN,

a csodálatos tehetségű amerikai gyermek-színész játssza.

A kis Jackie-nek a new-yorki „Unitet corporation” ajánlatot tett, hogy minden filméért előre 500,000 dollárt kap. Ez az apró művész fog játszani városunk mozijában. A spanyol lapok a legnagyobb elragadtatással írják Jackie-ről. Csodálják benne azt a különös tehetséget, hogy egyaránt tud nevetni és sirni, kacagtatni és könnyekre indítani. Aki nem nézi meg városunkban, az a legnagyobb hibát követi el.

ELADÓ a torjai határban 1 hat. és 1 tizenhatos kaszáló. Értékeztetni a tulajdonosnál: Török Mária-nál, Rudolf-kórház, Kézdivásárhely. —

HÉTSZÁMOS SEGÉDET azonnal felveszek. — Szántó, cipész.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy férjem elhalálása után is fenntartom az az ipart szakközvetítő üzletvezető vezetésével.

Elvállalunk

szobafestést, mázolás és cimfestést.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, tisztelettel:

Özv. Kiriák Mártonné.

Keresünk azonnali belépésre gyakorlott **ÜZLETVEZETŐT** lisztüzlet vezetésére. **CSIHA & RÁKOSI, TG.-SACUESC.**

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a

Fortyogó fürdőre

1924. évi szezonra olcsó bérletjegyeket bocsátok ki. Kérem, szíveskedjenek most bérletet, mivel minden drágul és később a bérletjegyeket sem fogom tudni ebben az árban adni. Aki most bérlet, annak 10 melegfürdőt 200 leu, 20 melegfürdőt 360 leuért adok, mivel ismét sok javítani valóm van. Egyben tudatom a n. é. közönséggel, hogy Turócy A. Béla urat biztam meg a fürdő vezetésével és a bérletjegyek árának a beszedésével.

Bérlet-jegyek az egész szezonra érvényesek és bárkire átruházhatók.

Szíves pártfogásukat ezután is kéri, tisztelettel:

BOGDÁN ARTHUR, fürdőbérlet.

Eladó ház, I. ker. 11. udvartér 7. számú faház, mely áll 3 szoba, konyha és mellékhelyiségből, eladó. -o- Értékeztetni lehet: Lukács József vendéglősnél.

? A. B. C. ?

ahol frissen csapolt söröt lehet kapni

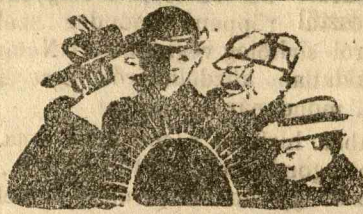
:: május 1-től kezdve. ::

Jó házas étkezést

havi 700—800 leus fizetésért adok.

Teljes tisztelettel: **GLIGOR ANDRÁS.**

NE FUSSON BRASSÓBA,

itt is bevásárolhatja a női szalmakalap

újdonosságait.

Több, mint 30 modell — legújabb fazon — megérkezett. — Olcsóság. Utiköltséget spórol meg! Tekintse meg!

KOVÁCS JÓZSEF kalapgyáros

Vasut-utca 33. szám.

ELADÓK: ebédő-, háló-, szalon butorok és mindenféle háztartási felszerelések.

Cím a kiadóhivatalban.

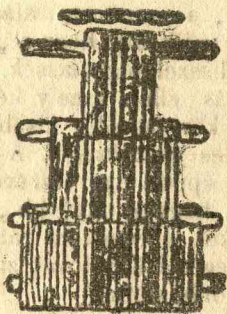
Génuában, Hágában

nem tudtak oly békét csinálni, melyik tartós legyen.

Egyedül csak **SZÁNTÓ** Kézdivásárhelyt tud tartós és békebeli cipőt készíteni.

Olcsó és pontos kiszolgálás. Tartósságáért felel.

„Rador-Publicitate” No. 546.

Patent „Bohn” 253.

FIGYELEM! Az építeni szándékozó t. közönség figyelmét felhívjuk arra a körülményre, hogy

„Patent BOHN 253” TETŐCSEREPEÜNK

minőségre a legjobb, kidolgozásra nézve a legszebb, ennyire készítmények egyike a világon.

Mintát és ajánlatot díjtalanul küldünk! :: Képviselőket keresünk.

„BOHN” gőztéglaművek JOMBOLIA (Zsombolya, Bánát.)

LEGJOBB LISZTEK, NAGY ÁRENCEDMÉNY!

Pontos kiszolgálás.

Értesitem a m. tisztelt közönséget, hogy

Vasut-utca 3. szám alatt

(kaszárnya mellett) liszt- és terményüzletet nyitottam, hol nagyban és kicsinyben árusítok:

FINOM- ÉS FŐZŐLISZTET,

I. és II. osztályu **KENYÉRLISZTET**

és **KUKORICALISZTET**

Kukoricát, vetőzabot, árpát, feketeborsót szintén eladok.

Zsarnoczky Károly, liszt és terményraktára.

Kászoni főkut vize:

SALUTARIS

kicsinyben és nagyban kapható:

Bene Albert üzletében.

A Salutaris borral vegyítve a lehető legkellemesebb üdítő ital és járványok idején, mint ivó víz megbecsülhetetlen.